

Nowa Dyrektywa

Dyrektywa Komisji 2017/164/UE z dnia 31 stycznia 2017 r. ustanawiająca czwarty wykaz wskaźnikowych dopuszczalnych wartości narażenia zawodowego zgodnie z dyrektywą 98/24/WE oraz zmieniającej dyrektywy Komisji 91/322/EWG, 200/39/WE i 2009/161/UE

Dyrektywa Komisji 2017/164/UE ustanawiająca czwarty wykaz wskaźnikowych dopuszczalnych wartości narażenia zawodowego (IOELVs) została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej z dnia 1 lutego 2017 r., L 27, s. 115-120. Treść dyrektywy jest dostępna w serwisie internetowym *EU law and publications EUR-Lex* pod adresem <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:32017L0164>

Weszła ona w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu (*Artykuł 8*).

Państwa członkowskie wprowadzą w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy **najpóźniej do dnia 21 sierpnia 2018 r** (*Artykuł 7*).

W sektorze górnictwa podziemnego i budowy tuneli, państwa członkowskie mogą skorzystać z okresu przejściowego kończącego się **najpóźniej w dniu 21 sierpnia 2023 r.** w odniesieniu do wartości dopuszczalnych dla **tlenku azotu, ditlenku azotu i tlenku węgla**.

W okresie przejściowym państwa członkowskie mogą nadal stosować następujące dopuszczalne wartości zamiast wartości określonych w załączniku:

- w odniesieniu do tlenku azotu – obowiązujące dopuszczalne wartości określone zgodnie z załącznikiem do dyrektywy 91/322/EWG;
- w odniesieniu do ditlenku azotu i tlenku węgla – krajowe dopuszczalne wartości obowiązujące w dniu 1 lutego 2017 r.

Wykaz unijnych wskaźnikowych dopuszczalnych wartości narażenia zawodowego jest podany w załączniku do dyrektywy. Poniżej w tabeli wykaz wartości IOELVs ustalony Dyrektywą Komisji 2017/164/UE

Nr WE ⁽¹⁾	Nr CAS ⁽²⁾	Nazwa substancji	Wartości dopuszczalne				Adnotacje ⁽³⁾
			8-godzinne ⁽⁴⁾		Krótkoterminowe ⁽⁵⁾		
			mg/m ³ ⁽⁶⁾	ppm ⁽⁷⁾	mg/m ³ ⁽⁶⁾	Ppm ⁽⁷⁾	
–	–	Mangan i jego związki nieorganiczne (jako Mn)	0,2 ⁽⁸⁾ 0,05 ⁽⁹⁾	–	–	–	–
200-240-8	55-63-0	Triazotan glicerolu (nitrogliceryna)	0,095	0,01	0,19	0,02	skóra
200-262-8	56-23-5	Tetrachlorek węgla	6,4	1	32	5	skóra

¹ Nr WE: numer Wspólnoty Europejskiej, identyfikator numeryczny dla substancji w obrębie Unii Europejskiej.

²CAS: Numer rejestru CAS

³Adnotacja dotycząca skóry przypisana wartości dopuszczalnej narażenia zawodowego wskazuje na możliwość znacznej absorpcji poprzez skórę

⁴Zmierzone lub obliczone w odniesieniu do okresu podstawowego równego osiem godzin, jako czasowa średnia ważona (TWA)

⁵Limit krótkotrwałego narażenia (STEL). Wartość dopuszczalna, powyżej której narażenie nie powinno mieć miejsca, a która dotyczy 15-minutowego okresu, jeżeli nie postanowiono inaczej

⁶mg/m³: miligramy na metr sześcienny powietrza w temperaturze 20 °C i przy ciśnieniu 101,3 KPa

⁷ppm: cząsteczek na milion do objętości powietrza (ml/m³)

⁸Fracja wdychalna

⁹Fracja respirabilna

Nr WE ⁽¹⁾	Nr CAS ⁽²⁾	Nazwa substancji	Wartości dopuszczalne				Adnotacje ⁽³⁾
			8-godzinne ⁽⁴⁾		Krótkoterminowe ⁽⁵⁾		
			mg/m ³ ⁽⁶⁾	ppm ⁽⁷⁾	mg/m ³ ⁽⁶⁾	Ppm ⁽⁷⁾	
200-521-5	61-82-5	Amitrol (3-amino-1,2,4-triazol)	0,2	–	–	–	–
200-580-7	64-19-7	Kwas octowy	25	10	50	20	–
200-821-6	74-90-8	Cyjanowodór (jako CN)	1	0,9	5	4,5	skóra
200-838-9	75-09-2	Chlorek metylenu Dichlorometan	353	100	706	200	skóra
200-864-0	75-35-4	Chlorek winylidenu (1,1-dichloroeten)	8	2	20	5	–
201-083-8	78-10-4	Ortokrzemian tetraetylu	44	5	–	–	–
201-177-9	79-10-7	Kwas akrylowy	29	10	59 ⁽¹⁰⁾	20 ⁽⁹⁾	–
201-188-9	79-24-3	Nitroetan	62	20	312	100	skóra
201-245-8	80-05-7	Bisfenol A 2,2-Bis(4- hydroksyfenylo) propan – frakcja wdychalna	2 ⁽⁸⁾	–	–	–	–
202-981-2	101-84-8	Eter difenyłowy	7	1	14	2	–
203-234-3	104-76-7	2-Etyloheksan-1-ol	5,4	1	–	–	–
203-400-5	106-46-7	1,4-Dichlorobenzen	12	2	60	10	skóra
203-453-4	107-02-8	Akroleina Akrylaldehyd	0,05	0,02	0,12	0,05	–
203-481-7	107-31-3	Mrówczan metylu	125	50	250	100	skóra
203-788-6	110-65-6	But-2-yne-1,4-diol	0,5	–	–	–	–
204-825-9	127-18-4	Tetrachloroetylen (tetrachloroeten)	138	20	275	40	skóra
205-500-4	141-78-6	Octan etylu	734	200	1468	400	–
205-599-4	143-33-9	Cyjanek sodu (jako CN)	1	–	5	–	skóra
205-792-3	151-50-8	Cyjanek potasu (jako CN)	1	–	5	–	skóra
207-069-8	431-03-8	Butano-2,3-dion (diacetyl)	0,07	0,02	0,36	0,1	–
211-128-3	630-08-0	Tlenek węgla	23	20	117	100	–
215-137-3	1305-62-0	Wodorotlenek wapnia	1 ⁽⁹⁾	–	4 ⁽⁹⁾	–	–
215-138-9	1305-78-8	Tlenek wapnia	1 ⁽⁹⁾	–	4 ⁽⁹⁾	–	–
231-195-2	7446-09-5	Ditlenek siarki	1,3	0,5	2,7	1	–
231-484-3	7580-67-8	Wodorek litu	–	–	0,02 ⁽⁸⁾	–	–
233-272-6	10102-43-9	Tlenek azotu	2,5	2	–	–	–
233-272-6	10102-44-0	Ditlenek azotu	0,96	0,5	1,91	1	–
262-967-7	61788-32-7	Uwodornione terfenyle	19	2	48	5	–

Z 31 substancji chemicznych znajdujących się w tym wykazie dla 17 substancji chemicznych wartości najwyższych dopuszczalnych stężeń aktualnie obowiązujące w Polsce (rozporządzenie MPiPS, Dz. U. z 2014 r., poz. 817) są mniejsze lub równe wartościom wskaźnikowym lub mają dodatkowo ustaloną wartość NDSCh i nie wymagają wprowadzenia zmian. Są to następujące substancje:

- mangan i jego związki nieorganiczne (wartości równe)
- triazotan glicerolu (wartości równe)

¹⁰ Krótkoterminowa wartość dopuszczalna narażenia w stosunku do okresu odniesienia 1 min.

- tetrachlorek węgla (wartości równe)
- amitrol (wartość mniejsza)
- kwas octowy (wartości równe)
- eter difenylowy (wartości równe)
- akroleina (wartość NDS równa, NDSCCh mniejsza)
- mrówczan metylu (wartości mniejsze)
- tetrachloroetylen (wartości mniejsze)
- octan etylu (wartości równe)
- tlenek węgla (wartości równe)
- ditlenek azotu (wartości mniejsze)
- wodorotlenek wapnia (wartości NDS i NDSCCh dla frakcji respirabilnej równe, dodatkowo ustalone wartości NDS i NDSCCh dla frakcji wdychalnej)
- tlenek wapnia (wartości NDS i NDSCCh dla frakcji respirabilnej równe, dodatkowo ustalone wartości NDS i NDSCCh dla frakcji wdychalnej)
- ditlenek siarki (wartości równe)
- but-2-yn-1,4-diol (wartość NDS mniejsza, dodatkowo ustalona wartość NDSCCh)
- kwas akrylowy (wartości NDS i NDSCCh mniejsze, ale wartość NDSCCh odniesiona do dłuższego okresu czasu niż w dyrektywie).

Międzyresortowa Komisja ds. Najwyższych Dopuszczalnych Stężeń i Natężeń Czynników Szkodliwych dla Zdrowia w Środowisku Pracy wnioskuje do ministra właściwego ds. pracy o zmianę wartości najwyższych dopuszczalnych stężeń dla następujących 14 substancji chemicznych:

- bisfenol A (zmniejszenie wartości NDS oraz nieustalenie wartości NDSCCh)
- cyjanowodór (uzupełnienie wartości NDS oraz zamiast wartości chwilowej zaproponowano pozostawienie wartości pułapowej NDSP)
- cyjanek sodu (uzupełnienie wartości NDS oraz zamiast wartości chwilowej zaproponowano pozostawienie wartości pułapowej NDSP)
- cyjanek potasu (uzupełnienie wartości NDS oraz zamiast wartości chwilowej zaproponowano pozostawienie wartości pułapowej NDSP)
- ortokrzemian tetraetylu (zmniejszenie wartości NDS)
- nitroetan (zmniejszenie wartości NDS oraz uzupełnienie wartości chwilowej NDSCCh)
- 2-etyloheksan-1-ol (zmniejszenie wartości NDS oraz obniżenie wartości chwilowej NDSCCh)
- 1,4-dichlorobenzen (zmniejszenie wartości NDS i NDSCCh)
- diacetyl (nowe wartości NDS i NDSCCh)
- wodorek litu (zmniejszenie wartości NDS oraz uzupełnienie wartości chwilowej NDSCCh)
- tlenek azotu (zmniejszenie wartości NDS oraz nieustalenie wartości NDSCCh) ^{*)}
- chlorek metylenu (*dichlorometan*) (uzupełnienie wartości NDSCCh)
- chlorek winylidenu (uzupełnienie wartości NDSCCh)
- uwodornione terfenyle (uzupełnienie wartości NDSCCh).

***) UWAGA**

Obowiązująca dopuszczalna wartość określona zgodnie z załącznikiem do dyrektywy 91/322/EWG dla tlenu azotu wynosi 30 mg/m³. Przyjęcie w Polsce takiej wartości dla górnictwa podziemnego i budowy tuneli wiąże się ze znacząco gorszym poziomem ochrony zdrowia tej grupy pracowników. Od 1970 r. w Polsce obowiązywała wartość NDS dla sumy tlenków azotu na poziomie 5 mg/m³ oraz wartość chwilowa NDSCCh na poziomie 10 mg/m³, a od 2005 r. obowiązuje wartość NDS - 3,5 mg/m³ oraz wartość chwilowa NDSCCh - 7 mg/m³. Z tego względu Międzyresortowa Komisja wystąpiła z

wnioskiem do ministra właściwego ds. pracy, aby wartość NDS dla tlenku azotu wynosiła $2,5 \text{ mg/m}^3$ bez ustalania wartości chwilowej NDSCh z odnośnikiem, że w okresie przejściowym, tj. do 21 sierpnia 2023 r. dla górnictwa podziemnego i budowy tuneli będzie obowiązywała wartość NDS na poziomie $3,5 \text{ mg/m}^3$ oraz wartość chwilowa NDSCh na poziomie 7 mg/m^3 .

Wszystkie zmiany wartości najwyższych dopuszczalnych stężeń zostaną wprowadzone do nowego rozporządzenia, które jest aktualnie opracowywane w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.